

30 Οκτωβρίου 2012
Αριθμ. Πρωτ.: 135628/38191/2012
Ειδική Επιστήμονας: Στουγιάννου Καλλιόπη

Υπουργείο Οικονομικών

1. Γενική Διεύθυνση Φορολογίας

Δ.14, Δ/νση Φ.Π.Α

Σίνα 2-4, ΤΚ 106 72 Αθήνα

2. Γενική Διεύθυνση Τελωνείων Και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης

Κηφισίας 124, ΤΚ 115 26 Αθήνα

Θέμα: Εφαρμογή απαλλαγής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) κατά την προμήθεια πετρελαίου κίνησης αλιευτικών σκαφών στο Νομό Χαλκιδικής

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103§9 του Συντάγματος και το Ν. 3094/2003 εξετάζει αναφορά του κύριου *** σχετικά με το ως άνω ζήτημα.

Ειδικότερα, ο πολίτης ισχυρίζεται ότι οι προμηθευτές υγρών καυσίμων της περιοχής αρνούνται να προμηθεύσουν πετρέλαιο με απαλλαγή ΦΠΑ, αν και τους προσκομίζει το αναγκαίο από τη νομοθεσία «Δελτίο Προμήθειας Υλικών και Αντικειμένων χωρίς ΦΠΑ».

Στο πλαίσιο του διαμεσολαβητικού της ρόλου η Αρχή ήδη απέστειλε τα υπ' αριθμ. πρωτ. 135628/6344/15.03.11 και 135628/20898/04.08.11 έγγραφα προς τη Δ.Ο.Υ. Κασσάνδρας και τη Διεύθυνση ΦΠΑ του Υπουργείου Οικονομικών. Με τα έγγραφα αυτά ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε πληροφόρηση σχετικά με τη δυνατότητα προμήθειας του καυσίμου με ή χωρίς ΦΠΑ. Επιπλέον η Αρχή εισηγήθηκε σε περίπτωση που η τακτική των προμηθευτών να επιβάλλουν ΦΠΑ κατά την παράδοση υγρού καυσίμου εισάγει όρους αθέμιτου ανταγωνισμού, να εκδοθεί εντολή ελέγχου προς την αρμόδια Οικονομική Επιθεώρηση.

Η Διεύθυνση ΦΠΑ του Υπουργείου Οικονομικών με το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ4Α 1166891/2011 έγγραφό της αναφέρει ότι η απαλλαγή από ΦΠΑ παρέχεται στους αλιείς υπό την προϋπόθεση ότι οι αλιείς προμηθεύονται καύσιμα με ειδικό το διπλότυπο δελτίο «Προμήθειας Υλικών & Αντικειμένων χωρίς ΦΠΑ» (βλ. αρ. 12 ΠΟΛ 366/87).

Επίσης, το Υπουργείο επισημαίνει ότι η πώληση υγρών καυσίμων με ΦΠΑ δεν συνιστά φορολογική παράβαση, εφόσον ο φόρος αποδίδεται νομίμως στο Δημόσιο. Τέλος, η Διεύθυνση ΦΠΑ του Υπουργείου Οικονομικών έκρινε ότι το ζήτημα της τυχόν νόθευσης του ανταγωνισμού δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητά της και αιηύθυνε τα έγγραφα του Συνηγόρου του Πολίτη στις Τελωνειακές Διευθύνσεις, Δ. 17^η Δασμολογική Διεύθυνση και Δ. 19^η Διεύθυνση Τελωνειακών Διαδικασιών για ενέργειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Η Αρχή επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τις Τελωνειακές Διευθύνσεις και πληροφορήθηκε ότι η αρμοδιότητα τους εξαντλείται στα ελεγχόμενα καύσιμα, δηλαδή στα καύσιμα που βρίσκονται εντός των τελωνείων, πριν την προμήθειά τους στην αγορά. Αντίθετα, από τη θέση σε κυκλοφορία των καυσίμων στην αγορά, όπως στην υπό κρίση περίπτωση, δεν έχουν αρμοδιότητα.

Εν συνεχεία, η Αρχή στο πλαίσιο τηλεφωνικών επικοινωνιών επανέφερε το ζήτημα σε όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και ζήτησε, εφόσον η απαλλαγή ΦΠΑ για τους αλιείς προβλέπεται από τη νομοθεσία, να ανευρεθεί τρόπος προμήθειας καυσίμων χωρίς ΦΠΑ. Οι υπηρεσίες απάντησαν ότι όταν ο προμηθευτής έχει τη διακριτική ευχέρεια να κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου για τη χορήγηση της απαλλαγής (π.χ. δεν υφίσταται

έγκυρο Δελτίο Προμήθειας Υλικών και Αντικειμένων χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να μην χορηγήσει καύσιμα χωρίς ΦΠΑ, διότι διαφορετικά θα υποστεί διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

Σε κάθε περίπτωση η Δ/νση ΦΠΑ κρίνει ότι **πρόκειται για ένα μεμονωμένο περιστατικό**, καθώς δεν έχει αναφερθεί ξανά σχετικό ζήτημα που συνιστά μια ιδιωτική διαφορά και για το λόγο αυτό δεν προτίθεται να λάβει κάποιο μέτρο.

Η Αρχή ενημέρωσε σχετικά τον πολίτη, ο οποίος αντέταξε ότι όλοι οι πρατηριούχοι της περιοχής του χορηγούν ανεξαιρέτως σε όλους τους αλιείς καύσιμο με ΦΠΑ. Προς επίρρωση αυτού προσκόμισε διαμαρτυρία δέκα άλλων αλιέων της περιοχής.

Από τις καταγγελίες των αλιέων της περιοχής προκύπτει ότι το Υπουργείο Οικονομικών εκφεύγει των υποχρεώσεων του, με αποτέλεσμα η εισπραξη από τους πρατηριούχους του αναλογούντος ΦΠΑ, τον οποίο εν συνεχεία θα αποδώσουν στο Ελληνικό Δημόσιο να λειτουργεί ως κεφάλαιο κίνησης των επιχειρήσεών τους. Οι πρατηριούχοι φαίνεται ότι αιτιολογούν τη στάση τους αυτή στο γεγονός ότι το Υπουργείο Οικονομικών καθυστερεί υπέρμετρα να τους καταβάλει την επιστροφή ΦΠΑ που δικαιούνται.

Συνειπώς, από την πρακτική αυτή επωφελούνται πρατηριούχοι ενισχύοντας άποκα τη ρευστότητα των επιχειρήσεών τους, το δε Υπουργείο Οικονομικών εισπράττει μη οφειλόμενο ΦΠΑ κατά παράβαση των συνταγματικών αρχών της νομιμότητας του φόρου και της φορολογικής δικαιοσύνης (αρ. 4 και 78 Σ.).

Ο Συνήγορος του Πολίτη κατά πάγιο τρόπο υποστηρίζει ότι η αδράνεια δημόσιων υπηρεσιών και η χρησιμοποίηση ενδιάμεσων ιδιωτών που εκπληρώνουν πλημμελώς τα καθήκοντά τους, εν προκειμένω των πρατηριούχων υγρών καυσίμων, δημιουργεί ανεπίτρεπτες δυσλειτουργίες. Συγκεκριμένα, σε τέτοιες περιπτώσεις υφίσταται παραβίαση της αρχής της ισότητας των πολιτών ενώπιον της δημόσιας υπηρεσίας, η οποία οφείλει να χορηγεί παροχές ή απαλλαγές χωρίς διακρίσεις (βλ. αναλυτικά <http://www.synigoros.gr/resources/docs/168505.doc>), αλλά και πλήττεται το κύρος και η αξιοπιστία της Υπηρεσίας.

Κατόπιν των ανωτέρω σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τις απόψεις σας επί του θέματος και τις ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε προκειμένου να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της νομοθεσίας που προβλέπει την επίμαχη απαλλαγή ΦΠΑ στους αλιείς. Η Αρχή προτείνει τη **διενέργεια ελέγχου από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές** της περιοχής και εφόσον οι ισχυρισμοί των αλιέων ευσταθούν, την προμήθεια τους με καύσιμο απευθείας από τις φορολογικές αποθήκες των εταιρειών πετρελαιοειδών χωρίς ΦΠΑ, κατ' αναλογία όσων ισχύουν για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης ή ανεύρεση άλλης λύσης.

Για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θα είμαστε στη διάθεσή σας.

Με τιμή
Μαίρη Κοτρωνιά
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Συνημμένα

Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ4Α 1166891/2011 έγγραφο της Δ/νσης ΦΠΑ

Κοινοποίηση:

1. Δ.Ο.Υ. ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ
ΤΚ 630 77 Κασσάνδρα Χαλκιδικής